

gen llunyà en primitives creències en màgia i en divinitats hostils. I ens els nostres temps, tan persistent és la tradició, que el món està encara imbuït de la creència, ja que no de la màgia del que és màgic en detriment dels seus propis interessos. Citem el què diu Garrod en la seva eloqüent oració sobre Harvey:

“La primitiva medicina i l’art dels seus conreadors, sobreviuen avui encara entre les races salvatges de la terra, i seria un temerari el qui negués la seva supervivència entre els pobles que es consideren com els productes més alts de la civilització. Hi ha algú de nosaltres que estiqui totalment alliberat de tals idees?”

Ens és difícil convèncer el públic que no tenim més meravelles a oferir que les que es troben en l’estret i dreturer viarany de la acció raonada, i ço és especialment veritat en terapèutica. Nosaltres mateixos, dins la nostra professió, tenim nombrosos exemples que es presten a una severa crítica dels nostres procediments i recursos. Oblidem amb facilitat com alguns dels nostres remeis i fórmules provenen de prèvies generacions per successió apostòlica. Per tal d’illustrar, no el què són les nostres fórmules, ans bé del que han vingut, vull citar una “Excellent Medicina per la Hidropesia feta per a la Reina Elisabeth pel Doctor Adrian i Doctor Lacy”:

“Agafi’s Polypodium, Nards, Gíngebre, Moradui, Canyella, Valeriana, de cada u mitja unça, fulles de Senet, aixafant-les grollerament com el demés; posi’s tot dins una bossa, que es penjarà en un tupí en el què hi hagi dos galons d’Ale (cervesa) i cada quatre dies cobreixi’s el tupí amb Ferment fresc, i no es begui altra beguda en sis dies, i ço us purgarà de tots els mals humors que marxarà del cos, no deixarà podrir la sang, ni la flemma tindrà domini, ni el Còlera us encendrà, ni la Melancolia podrà exaltar-se, i fa que la sang augmenti, combat tot perill, ataca i foragita el Reuma, defensa l’Estómac, preserva el cos i engendra bon color, enforteix la vista i nodreix el Cervell.”

Alguns dels termes d’aquesta prescripció podrien fer-la popular encara avui i àdhuc en aquest país! I no obstant, en aquells dies grisos eren febles llumenetes que apuntaven en l’horitzó. Recordem que la mateixa digital era ja a la Farmacopea en l’any 1665. Un altre exemple de fets coneguts dins el coneixement, ressucitat avui, es troba en que Gairdner recomanava fa cent anys

la iodina pel goll. I ço ens sembla insignificant quan ens diu el professor Schmidt que una herba, Ma Huang, contenint un principi similar a l’adrenalina, era sancionada per l’emperador Chan Nung, i emprada fa més de 5,000 anys.

Els fonaments de la medicina

De les ciències, damunt les quals la medicina està sòlidament bastida, la fisiologia, la física i la química són les més prominents, i els seus territoris cada vegada més amplis, van eixamplant el camp d’aquella. En particular, la química sembla adquirir creixent contacte amb l’organisme vivent i la ment, i hom se sent corprès, ara que els misteris de l’àtom han estat penetrats, en pensar que en el futur la física pugui incorporar-se la física i la fisiologia. I potser una de les raons del per què la vostra elecció ha recaigut en un metge, és el reconeixement, per part de tots vosaltres, que el progrés de la cirurgia dependrà d’ara endavant, i en progressió creixent, de la seva cooperació amb la medicina. Malgrat que la tècnica continuarà millorant, no conservarà la posició que ha mantingut fins ara. Parlant com metge que ha estat sempre íntimament relacionat amb la cirurgia, crec que hi ha una tendència arreu a sobrevalorar els mitjans mecànics, oblidant que la grandesa en l’art es troba en la simplicitat. Els vostres pensaments tornen a orientar-se cap a l’estudi dels teixits i les forces del pacient. En vosaltres, com en els metges, el lema és: “Tornem al terreny”.

El temor de la sepsis ja no domina al cirurgià, malgrat que encara tingui influència en la seva ment. La preocupació fonamental està ara en l’estudi; bé sigui de les funcions hepàtica o pancreàtica; dels continguts en sucre, clorurs o nitrògen no proteic, o bé dels canvis metabòlics. Això ens ajuda a la comprensió del problema de cada malalt, de les particularitats i àdhuc les perversitats dels seus símptomes, i fixa la vostra conducta per decidir l’operació o estalviar-la, i guiar-lo fins la convalescència. Aquesta cooperació amb la medicina us portarà a resultats fins ací no somniats. Pot negar-se la possibilitat de què la bioquímica ajudi a mesurar l’aspecte físic de l’individu? En els dies en que les infeccions agudes jugaven un tan dramàtic paper en la vida i mort de la gent, quan els professionals de la medicina estaven massa enfeinats en llurs visites i tenien